

oprichten van hospitiën voor oogen stelde, om jongelingen in hunne studien te vrijwaren tegen den nood des levens, te beschermen tegen de verleiding, te onderhouden naar lichaam en ziel.

Maar laat ons eerst zien aan welke universiteiten wij zulke stichtingen vermeld vinden. Vergeeft mij in deze eene dorre opsomming van namen, daar de tijd te beperkt is om zelfs maar eenigszins in uitweiding te treden. Of laat ik liever zeggen, noemt bij u zelve de namen van universiteiten in Frankrijk en Engeland, in Duitschland en Denemarken, zelfs in Hongarije en Spanje *a*); en wáár de «alma mater» haren zetel heeft, bovenal ook in Amerika, is onder hare «tutélen» bijna overal eene plaats der herberging voor hare alumni.

Zal ik u een enkelen naam noemen naar ancienniteit? Welnu, in Parijs, in Pisa en Bologna vindt ge hare eerstelingen *b*). Zal ik u een naam noemen van groote beteekenis om den omvang der stichting? De universiteit van Heidelberg voerde in deze van ouds de palm der victorie *c*).

Of wilt gij eenige namen, die ons meer van nabij aangaan? Volgens besluit van 's Lands Staten werd 17 Oct. 1584 te Franeker, te gelijk met de oprichting der academie, bepaald dat een deel der gelden beschikt zou worden ten behoeve der alumni. Het hospitium, dat men daar wilde stichten, is nimmer tot stand gekomen, maar het aantal gebeneficieerden was

---

a) Deutsche Vierteljahrschrift. 1841. II. pag. 194. — Cf. vooral wat Engeland betreft: A. Helfferich. Engländer und Französer. pag. 254.

b) C. Meiners. Gesch. der hohen Schulen, passim.

c) J. T. Hautz. Gesch. der Univ. in Heidelberg, passim.